

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

V Ljubljani na dom dostavljen	V upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knašlova ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan sveder izvenredne vrednosti in pravnika.

Inserati veljajo: peterstopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplašitve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 6-50	četrt leta 5-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knašlova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Klerikalni šed na Jesenicah.

V nedeljo se je dr. Susteršič z avtomobilom pripeljal na Jesenice in je imel tam shod. Dolgovečnost njegovega govora kaže, da človek, ki se vozi z aristokratskim avtomobilom, postane res »Kilometer-resser«.

Dolgost Susteršičevega govora ni v nobenem razmerju z vsebino tega govora. Sicer je dr. Susteršič »po-eg navade stare« udril kar se je po naprednjakih in po socialnih demokratih, po vladi in po Judoslovanih, po Madžarih, učiteljih in adoljškem okr. glavarju, a vendar je bil njegov govor zelo prazen in brez pomena. Ne ene misli ni v njem, ki bi jo bilo vredno vzeti v obzret; idejna revščina zija iz vseh pranj te govornice. Vsak odstavek prica, da je dr. Susteršič kar tako mimogrede imel demagogičen govor. Čigar namen je bil, malo hujšati in se potem hitro dalje peljati, ni dlje, samo proč od ljudi, ki jih sicer oficijelno ljubi nad vse, a jih ne rad ne vidi.

Med mnogostevilnimi frazami, ki jih ima dr. Susteršič na svojem repertoarju, je tudi ena, ki jo posebno rad premlevala in ki jo je tudi na tem shodu pogreval.

Klerikalci so si prav po jezuitični prirojili za politični boj meto- da, da razdeljujejo vse stranke na svetni in krščanske in v protikrščanski. Kdor ni klerikalec, to se pravi, ni v posvetnih rečeh neče pod- ročno gospodariti duhovščine, ta je protikrščanski. Krščanstvo so kleri- kalcem proglasili za svoj monopol in jim res nese, to vidimo vsak dan. Tako razdeljevanje strank je sicer eno, a klerikalci ne vprašajo za- da se le da izkoriščati. Sicer mo- ra krščanstvo priti na ta način po- zoma ob ves kredit, toda kdo bo- sil na daljno bodočnost. Aprés- čes le deluje!

Iz tega krščanskega monopola- zajo klerikalci najrazličnejše- se konvence. Tako na pr. zahtevajo: Kdor ima rad ljudstvo in je spošto- valen, mora tudi spoštovati krščansko- pripranje ljudstva. Lepo se to- slo, pa je prav robata zvijača in- prav nič drugega. Krščanstvo ni- drugega, kakor skupina etičnih nau- k, ki jih ves svet priznava kot do- ro, in ki se jih drže vsi civilizirani

narodi, naj pripadajo katerikoli kon- fesiji. Krščanstvo nihče ne naspro- tuje. To ve prav dobro tudi dr. Su- steršič. On tudi pri svojem govoru ne misli na krščanstvo kot tako, ne- go na klerikalizem. Kadar govori o »krščanskem mišljenju« hoče s tem reči »klerikalno mišljenje« in ko za- hteva spoštovanje za krščansko miš- ljenje, misli le, da se mora spoštova- ti klerikalno mišljenje kmetskega prebivalstva.

Zvijača dr. Susteršiča je taka, da jo je kar otipati. Krščansko miš- ljenje spoštuje vsak, ker je sploh vsakdo krščanskega mišljenja in priznava moralne nauke krščanstva. Zahtevati pa spoštovanje za kleri- kalno mišljenje kmetskega ljudstva pa je smešno. Saj je res, da je danes večina kmetskega ljudstva še kleri- kalnega mišljenja in da se pusti ko- mandirati od duhovnikov, a v tem še ni rečeno, da je to dobro in spoštova- nja vredno. Nasprotno. To je po na- šem prepričanju prava nesreča za slovenski narod in dokaz, da stoji še na nizki stopnji umstvene in politič- ne izobrazbe. Delati na to, da prodre to spoznanje v najširše kroge je to- rej koristno in plemenito, saj se s tem dela na povzdigu naroda.

Če kdo kakor dr. Susteršič za- hteva, da mora vsakdo spoštovati klerikalno mišljenje večine sloven- skega kmetskega ljudstva, je to ravn- ivo isto, kakor če bi zahteval, da mo- ra spoštovati druge slabe navade te- ga ljudstva. Kakor zahteva dr. Su- steršič, da mora vsakdo spoštovati klerikalno mišljenje, iz katerega čr- pa duhovščina dobičke, s tisto pravi- co smejo prodajalci žganja zahtevati, da mora vsakdo spoštovati ljudsko- mnenje o žganjeplutju. Naj bo torej dr. Susteršič v prihodnje malo bolj izbiren pri vporabi fraz.

Kakor rečeno, ni dr. Susteršič v svojem jeseniškem govoru prav ničesar takega povedal, česar bi jav- nost že ne vedela in česar bi ne bili že slišali. Njegov govor je imel zgolj agitacijski namen. Klerikalizem na Jesenicah je na trilih nogah in gle- da z opravičenim strahom v bodoč- nost. Podpreti kolikor mogoče svojo stranko, to je bil namen govora dr. Susteršiča na Jesenicah, dvomljivo pa je, če je ta namen tudi dosegel. Na Jesenicah se krešejo različna na- ziranja in različne stranke in tam so ljudje že na taki stopnji, da plitvi govori ne napravijo nobenega efekta- več. Tam zahtevajo ljudje že kaj več in kaj boljšega, kakor jim je nudil

dr. Susteršič, ko se je na avtomobil- skem izletu mimogrede pri njih ustavil.

Žaljiva šikana.

Slovenska javnost se menda še spominja brezstidne sleparije, ki so jo uprizorili klerikalci tedaj, ko so privolili, da je vlada ustanovila samonemško gimnazijo v Ljubljani. Samo ker so klerikalci v to privolili, je vlada ustanovila to trdnjavo nem- šta na Kranjskem, s katero je bi- stveno premenila nacionalno posest- no stanje v naši slovenski kronovini. Klerikalci so tedaj upili, si trkali na prsa in prisegali, da to ni izdajstvo, marveč da so za svoje privolenje dobili protikoncesije in dosegli, da postanejo obe ljubljanski gimnaziji, dalje kranjska in novomeška gimna- zija popolnoma slovenski zavodi. Ponosno so takrat klerikalci vzdigo- vali glave in ošabno so govorili: glejte naš vpliv in občudujte, kaj smo dosegli.

Seveda je bila to sama slepari- ja in goljufija. Nemci so pač dobili svojo samonemško gimnazijo v Ljubljani, a sicer se ni nič spremenilo in obe gimnaziji v Ljubljani, no- vomeška in kranjska gimnazija še vedno niso slovenske.

Ne samo, da še vedno ni uveden slovenski učni jezik, vlada vzdržuje tudi z železno brezobzirnostjo nem- ški značaj teh »slovenskih« zavod- ov.

Uradni jezik na teh »slovenskih« zavodih je še vedno nemški. Pri kon- ferencah se obravnava nemški, uradni spisi so vsi nemški, šolska spravevala so nemška!

Učiteljski zbori vseh rečenih štirih gimnazij so že lansko leto prosili in svojo prošnjo postavno utemeljili, naj se na teh zavodih uvede slovenski uradni jezik, a nji- hova prošnja se še do danes niti re- šila ni. Zavodi imajo še vedno nem- ški značaj!

Se več. Na prvi in drugi držav- ni »slovenski« gimnaziji v Ljubljani so dobili dijaki višjih razredov (V., VI., VII. in VIII. razreda) položnice za plačanje šolnine. Te položnice so samonemški in dijaki so jih morali nemško izpolniti.

To je že nezaslišano, očitni in jasni namen tega postopanja je ši- kanirati dijake in njih starše in ža- liti slovenski narodni čut. To se dela iz gole hudobije, iz tiste nemške hu-

dobije, ki jo moramo občutiti pri vsaki priliki.

To šikaniranje, sramotenje in žaljenje je pač najboljša ilustracija tega, kar so širokoumni klerikalci v resnici takrat dosegli, ko so govorili, da so postale rečene štiri gimnazije »popolnoma slovenske« in ko so pri- volili, da se je Nemcem ustanovila nemška gimnazija v Ljubljani! Ta ilustracija prica, kako so klerikalci takrat lagali in kako so sleparili vso javnost. Takrat so pač prodali slovensko narodno korist in kdo ve kaj dobili v plačilo za svoje izdaj- stvo, svojo umazano kupčijo pa so prikriji z baharijo, da so dosegli po- slovenjenje štirih gimnazij — sedaj pa vidimo, da je bila ta baharija iz- mišljena in zlagana.

Glas iz Novega mesta.

Iz uradnih krogov se prito- žujejo, da so se cene v Novem mestu strašno podražile, in pravijo, da je življenje v Novem mestu dražje kot v Ljubljani. Reelen trgovec dobrega blaga ceneje ne more prodajati, ka- kor se sedaj prodaja v Novem mestu. Pregovor pravi: »Živi, pa pusti svo- jega bližnjega živeti.« Ali se naj tr- govec noč in dan mučimo, blago na- ročamo, zavijamo, tehtamo in preva- žamo, zraven pa niti vinarja ne zaslužimo? Od česa pa naj živimo? Mar od zraka samega? Saj ta nobe- nemu ne zadostuje! Pomisliti je tre- ba, da so se cene radi tega podražile, ker je nabavna cena poskočila, in ker je tovarnina po železnici, kakor po izvoških z novim letom zvišana. Navedemo naj samo nekaj kupnih in prodajnih cen brez vseh drugih stroškov in davkov, kateri so pri tr- govih itak neznosni. N. pr.:

Sol stane danes s kolodvora v mesto postavljena cela vreča 10 K 35 v, prodaja se za 10 K 40 v.

Sladkor v gradah stane novo- meškega trgovca danes 90 K, proda- ja ga na drobno za 96 K, pri odjemu cele grude za 90 K.

Sladkor v kockah v kartonih stane novomeškega trgovca danes 92 K 50 v, prodaja ga na drobno za 96 K pri večjem odjemu za 92 K.

Sladkor v kockah v zabojih sta- ne novomeškega trgovca danes 93 K 50 v, prodaja ga na drobno za 100 K, pri večjem odjemu za 94 K.

Tržasko belo milo stane v Novo- mesto postavljeno 65 K, prodaja se za 68 K.

Milo z znamko jelen stane v Novo mesto postavljeno 71 K, proda- ja se za 80 K, pri večjem odjemu 72 K.

Milo Apollo stane v Novo mesto postavljeno 73 K, prodaja se za 80 K pri večjem odjemu 74 K.

Pisano milo (Eschweiger) v Novo mesto postavljeno 56 K, proda- ja se za 56 K.

Prava dom. svinjska mast stane v Novo mesto postavljena 2 K 20 v, prodaja se za 2 K 20 v.

Kunerol v zavitkih po 1 kg sta- ne danes 1 K 32 v, prodaja se za 1 K 40 v če se ga ima.

Kava je danes za 10 % dražja, prodaja se po stari ceni.

Riž je danes do 5 % dražji, pro- daja se po stari ceni.

Fino namizno olje je danes 10 % dražje, prodaja se po stari ceni.

Moka je pri 100 kg 50 — 1 K 50 v cenejša, prodaja se 2 K pri ne- katerih št. 4 K ceneje.

Surovo maslo se je tudi po vseh mlekarnah podražilo.

Za praznike je stalo najfinejš- čajno maslo po mlekarnah 3 K 20 v do 3 K 60 v nefrankovano, prodajale se je po 3 K 40 v, v Ljubljani po 4 K.

Testenine (makaroni, rezanci itd.) Monopol stanejo danes 1 K 02 v, prodajajo se po 1 K itd.

Sedaj naj pa gg. uradniki izra- čunajo »velikanski dobiček« nove- meških trgovcev.

Novomeški trgovci.

Parlament.

Zasedanje posl. zbornice. — Slov. Enota. — Rusini. — Boj za nem. ministra-rojaka.

Iz Prage poročajo, da bodo v sredo na konferenci zastopniki »Slov. Enote« javili bar. Bienenrthu zahte- ve, od katerih izpolnitve bo odvisno stališče »Slov. Enote« nasproti fi- nančnim predlogom.

Predsednik rusinskega nar. od- bora posl. dr. Lewicki je izjavil, da bodo Rusini iz Galicije glasovali so- glasno, da se odstavi posojilna reda- loga s prvega mesta dnevnega reda. Po njegovem mnenju pa bo vlada dobila večino; za vlado bodo glasova- vali Nemci in Poljaki. V pogajanjih z bar. Bienenrthom ne gre le za pre- stoječe glasovanje, temveč sploh za sestavo delavnega programa, v kate- rem je na prvem mestu saniranje

LISTEK.

Sestri.

Ljubljanska povest; spisal K Modic.

V najvselejši pomladi, ko je narava krepko sopla in so sokovi ro- jnosti najbolj silili v cvetje in v vsako še tako neznatno bitje- davalo ljubega solnca, tedaj je, ko je zazvonilo opoldne, nehal dihati in ječati umirovljeni dav- lar in hišni posestnik Dominik Zobec.

Samo štirinajst dni ga je mra- lo; ko je potem legel v posteljo, ga bolezen še kak teden trpinčila, za- njaje korake v večno temo je napra- vil v nekaterih trenutkih. Izrekel je enkrat ime svoje že pred nekaj le- tami umrle žene, s katero se je bil sko- pol stoletja prepiral, poklical svo- jo mlajšo hčerko Olgo, ki je bila v samostanski šoli, a ko je hotel ime-ovati ime svoje starejše, ob njegovi postelji stoječe hčere, se mu je za- letel jezik. Samo nekaj je zajčal, ognil roke, zasopel in obležal mi- ro in tih.

Angela, ki je bila sama z njim veliki, nizki in temni sobi, ga je sa prestrašena prišla za roko, se- gnila nadenj in ga vprašala:

»Oče — ali me slišite, oče?»

A odgovora ni bilo in Angela je pojmla, da je bilo z očetom pri- kraju. Tedaj pa jo je spreletelo čuv- stvo popolne zapučenosti in osa- melosti in ta bridka zavest je priva- bila solze v njene oči. Ni jokala za očetom, jokala je sama nad seboj.

Ko je Dominik Zobec na ta na- čin končal svojega življenja pot, je bil že tako star in vsemu svetu odu- jen, da ga skoro nihče ni več poznal, kakor tudi on ni skoro nikogar več poznal. Angela je bila že več let pri- pravljen na to, da ji oče nekega dne umrje, a vzlic temu je iskreno žalo- vala po njem, ne vedoč, da ji provz- roča njeno gorje pravzaprav zavest, da nima sedaj nikogar več na svetu, ki bo njenemu sreč stal bližje, ka- kor navadni ljudje.

Prve dni po smrti očetovi in po pogrebu se ji je zdelo, da žaluje z njo vse, celo narava sama. Zdelo se ji je, da pomlad ni tako lepa, kakor druga leta, da je omejila svojo raz- posajenost iz usmiljenja do nje, ka- kor bi se spričo njene žalosti in nje- nih solz sramovala svoje veselosti.

Potem pa se je Angela pomirila in njeno žalovanje po očetu je uga- nilo hitro, saj se je bila več let pri- pravljala, da ga izgubi. Ostala ji je samo grenka zavest, da je sama in zapuščena in ta zavest jo je toliko huje pekla, ker se ji je zdelo, da je zdaj pomlad zopet lepša, kakor je bi- la kdaj poprej, da se solnce sijajneje

smeje in da se veseli narava kakor še nikdar.

Ko je Angela izgubila svojo ma- ter, je bila še mlajša in ni čutila iz- gube, ki jo je zadela. Takrat je mo- gla v svoji duši še gojiti upanje, da pride dan, ko jo bo kdo vprašal, če hoče biti njegova, ko jo bo prosil lju- bezni in ko bo čutila na svojih ust- nih vroče poljube in v blaženi sreči objemala izvoljenca.

Sedaj pa ni imela več tega upa- nja. Njen obraz, ki ni bil nikdar po- sebno svež in mlad, se je tekem časa zelo postaral in kdor jo je videl, ji je prisodil nad trideset let, dasi jih je štela šele osemindvajset. A na tem obličju je ležal izraz očitanja in bolesterne resignacije in to ga je delalo tako starega, dasi je bilo gu- bice na sencah komaj zapaziti.

Tudi njena obleka jo je delala starikavo. Svetlih veselih barv nista trpela niti njen oče niti njena mati. Ze ko je hodila v šolo, je nosila tudi v poletnem času samo temna krila in temne bluze. Kupovali so ji take, češ, da so trpežnejše in navadila se je temnih, enoličnih, dolgočasnih barv tako, da so se ji dozdevale svet- le, jasne vesele barve izdajajoče in nepristojne za spodobno in krepstno dekle. Teh barv se je držala tudi po- zneje, ko je blago izbirala po svojem okusu in te barve so padale na njeno starost kakor senca.

Dokler je oče živel, si ni dala vzeti upanja, da jo bo ta ali oni ven-

dar le nekega dne prijel za roko, jo popeljal v kot in ji šepetaje povedal, da jo ima rad. Takrat je še sem in tam prišla s kakim moškim v dotiko. Sedaj, ko je žalovala po očetu, pa ni imela drugega občevanja, kakor z žensčinami v hiši, ki pa so samo tar- nale, obrekovala ves svet in razkla- dale sanje ter uganjevale loterijske številke.

Materijelnih skrbi Angela ni imela. Dominik Zobec je bil štedljiv človek in je zapustil nekaj denarja ter sicer majhno, a nezadostno hišo. Ta hiša je bila stara kdo ve koliko in je ležala v zapuščenici ulici, kjer so prebivali skoro samo revni ljudje, v ulici, kamor je malokdaj posijalo solnce in kjer je sosed sosedu čez ulico skozi zagrinjala na mizo in v žep videl.

Angela in njena sestra Olga sta- bili torej obvarovani krušnih skrbi. Ko je bil oče Dominik Zobec zbolel, je Angela svojo sestro Olgo poslala v samostanski internat, saj je doma ni mogla nadzorovati. In ko je bil oče pokopan, je sklenila, da jo pusti v samostanu do konca šolskega leta. Čemu bi ji s svojo žalostjo in s svojo čupanostjo zagnila mlade dni, je rekla Angela materi predstojnici; tu v samostanu, med veselimi družica- mi bo laglje prebolela, da ji je umrl oče; doma bi jo že moje solze vsak hip spominjale na to nesrečo.

Olga je ostala v samostanu, An- gela je bivala sama na svojem domu.

Počasi in otožno so ji tekli dno- vi. Pomlad se je razvijala vse lepše in prehajala v poletje, čut osamele- sti in zapučenosti pa je vse bolj prevzemal Angelino dušo. Cele ure je preslonela na oknu in gledala na tesno netlakovano ulico, dasi je bila navadno zapuščenica in se je v njej le redkokdaj prikazal človek, ki ni tod stanoval.

Pogostoma je vpirala svoje po- glede gori na ono stran, kjer se je tesna ulica združila z večjo cesto. Tam je bilo vedno mnogo prometa. Sicer je vsak človek storil le nekaj korakov in je že zopet izginil Angeli izpred oči, a vendar je tem, kakor sence mimo njenih pogledov bežečim ljudem posvečevala največjo pozor- nost. In dostikrat jo je prešinila sla- ka želja, da bi kateri izmed teh, ki so mimo hodili, zavil v njeno ulico, da bi postal pred njeno hišo, pogledal na njeno okno in da bi na njej kaj našel, kar bi mu ugajalo. In če bi po- tem stopil čez prag in prišel v to nje- no sobo — o, potem bi že spoznal, da je njeno srce samo čakalo, da bi lju- bilo in ljubljeneža moža osrečilo.

Toda dan na dan so begali mla- di in starejši moški po veliki cesti mimo stranske ulice, sem in tam je kdo tudi zavil v njeno ulico, a nih- če ni obstal pred njeno hišo, nihče se ni nanjo ozrl, nihče ni stopil čez njen prag.

(* dalje prihodnj.)

deželnih in državnih financ. Če vladati ne bo mogla izboljšati razmer v parlamentu — pravi posl. dr. Lewicki — bo v poletju raspustila parlament, in v jeseni bodo nove volitve.

Med Nemci se je vnel hud boj za ministra-rojaka. Nemški radikalci zahtevajo, da se imenuje nemški minister-rojak takoj in reklamirajo seveda to mesto zase; njih kandidata je posl. Pacher. Zahtevajo, da bodi posl. Pacher tudi oficijelni kandidat »Nemške nar. zveze«. Če se njih zahtevi ne ugotovi, groze razbiti »Zvezco«. Kandidaturi posl. Pacherja pa stoji nasproti prav važni pomisleki. Predvsem kandidatura posl. Pergelja s strani nemških liberalcev. Pa tudi kršč. socialci bodo najbrže proti Pacherju zaradi »Los von Rom« propagande nemških radikalcev.

Balkan.

Vstaja v Albaniji. — Car Nikolaj in kralj Peter.

Iz Carigrada poročajo, da je notranji minister dobil iz Prištine obvestilo, da so se vstasi — sledeč dobri svetom — razkropili. Vojde se bodo tudi udali. — Iz Carigrada odhajajo v Albanijo vedno nove čete.

»Die Information« prinaša od nekega srbskega politika sledečo izjavo: Velik del evropskega časaopisa je poizkušal na minimum zmanjšati pomen potovanja kralja Petra na carski dvor. Pisali so celo o žaljivi hladnosti ob Nevi — toda to so same politične časninarske čenče. Res je, da je bil kralj Peter v Rusiji tako sprejet, kakor si je mogel želeli in pričakovati sam in srbski državnik. Da je bil kralj Ferdinand bolj presrečno sprejet, je mogoče res. Ne sme se pa spregledati, da je prišel srbski kralj v Carsko Selo v tistem času, ko je bil odstranjen ločilen diplomatski oblak med Avstro-Ogrsko in Rusijo vsled dobre volje k prijateljstvu na obeh straneh. Ni bilo več povoda za poseben, recimo na zunaj demonstrativen sprejem, kakor morda še teden prej. Srbija se hoče posvetiti na miroljuben način svoji nalogi in si je v tej smeri v svesti blagohotnosti Rusije v prvi vrsti. Več Srbija ni hotela in neče. Ravno potovanje kralja Petra v Carigrad je najboljši dokaz za to. Srbija se je vedno lojalno bližala mladi Turčiji in pričakuje od razgovora svojih državnikov v sultanovi rezidenči dragocnega soglasja v naziranju na važna trgovskopolitična vprašanja, kar bi bilo za razvoj Srbije največjega pomena. In potem se ne sme pregledati, da bosta zelo presrečni sprejem kralja Petra po sultanu in macedonsko potovanje pač pomirjevalno vplivala na prebivalstvo Macedonije, kajti prišlo je do spoznanja, da so razum Bolgarije na Balkanu še drugi faktorji, ki bodo v danem trenutku imeli besedo. Če je bil res kralj Ferdinand v Petrogradu topleje pozdravljen kot kralj Peter, je pa bil sprejem srbskega kralja v Carigradu gotovo odkritosrejši in prijaznejši, kakor sprejem bivšega bolgarskega vazala. S tem se Srbija lahko potolaži. Kajti dobre razmere z novo Turčijo dajo Srbiji lahko najdragocenejša jamstva za njeno prihodnost.

Nemčija.

Za splošno, enako in tajno vol. pravico. — Ogronne demonstracije soc. demokratov. — Vzorna disciplina.

Berlinska policija je vendarle dovolila soc. demokratom v nedeljo shode pod milim nebom za splošno, enako in tajno vol. pravico in proti pruski volilni reformi. Demonstracije so se završile impozantno brez najmanjšega konflikta s policijo. Bilo je troje zborovališč: Friedrichshain, Humboldthain in Treptower Park. Na prvem zborovališču je bilo okoli 50.000 zborovalcev, na drugem okoli 50.000 in na tretjem okoli 100.000; torej skupaj okoli 230.000. Povsod so govorili govorniki — med njimi tudi žene — ki so kritizirale prusko volilno reformo. Ogronne množice so se nato mirno razšle, ne da bi prišlo kje do kakega — če tudi le malenkostnega — konflikta s policijo. Seveda garniziji, ki je bila konsignirana, ni bilo treba stopiti v akcijo. Delavstvo si je s svojo nedeljsko demonstracijo priborilo pravico na ulico. Splošna sodbja je, da Berlin še ni videl tako sijajne manifestacije, pri kateri bi bila tako ogromna udeležba.

Slovenci, spominajte se Trubarjevega spomenika!

Leta 1908. smo praznovali 400-letnico rojstva moža, ki je bil začetnik slovenske književnosti.

Ako bi ne bilo Primoža Trubarja, kdo ve, ali bi bili Slovenci danes narod s svojo lastno vestransko razvito kulturo, kdo je nam porok za to, da bi se mi Slovenci že zdavnaj ne bili vtopili v nemškem morju?

Če uvažujemo vse to, lahko upravičeno trdimo, da slovenska ma-

ti ni rodila za nared bolj maloknegaaina, kakor je bil Primož Trubar.

Ko smo praznovali 400letnico rojstva tega velikega moža, tega velezaaluznega rodoljuba, so njegovi čestilci sprožili misel, naj bi oni del slovenskega naroda, ki ume oseniti nevenljive njegove zasluge za razvoj slovenske kulture, postavil Primožu Trubarju akromen eiser, a do-stojen spomenik v središču Slovenije — v beli Ljubljani.

Takrat se je osnoval poseben odbor, na čelu gosp. župan in državni poslanec Ivan Hribar in gospa Franja dr. Tavčarjeva, ki je jel nabirati darove in prispevke za spomenik.

Prispevki so sprva razmeroma v prav obilnem številu dohajali. Z ozirom na to je odbor izročil osnutek spomenika mojstru Franu Bernekerju, priznano najboljšemu slovenskemu kiparju.

Med tem so napočili krvavi septembrski dnevi, ki so potisnili v ozadje vse drugo ter koncentrirali požrtvovalnost vse slovenske javnosti na septembrske žrtve in »Družbo sv. Cirila in Metoda«.

Prispevki za Trubarjev spomenik so malodane usahnili.

Sedaj sta potekli od tega že skoro dve leti in dleto mojstra Bernekerja je v tem času izklesalo spomenik, umetniško dovršen umotvor.

Vsi, ki so imeli priliko videti spomenik na Dunaju, soglašajo v tem, da je Bernekerjevo delo umotvor prve vrste, kakršnjih doslej Slovenci še nismo imeli.

Spomenik prepeljejo v kratkem v Ljubljano.

Postavi se tam, kjer smo leta 1908 položili temeljni kamen — pred Bleiweisovim parkom.

In kdaj bo odkritje spomenika? Kadar bo nabrano toliko prispevkov, da bodo pokriti stroški!

Obračamo se sedaj na slovensko rodoljubno javnost s prošnjo, naj prispeva po svojih močeh za Trubarjev spomenik.

Posebno apelujemo na naše rodoljubne gospe in gospodične, ki lahko, kar se tiče nabiranja prispevkov, največ store.

Slovenci! Primož Trubar je oče slovenske književnosti, mož, ki je iz nerodne, neurejene mase narodne govornice izklesal prekrasni naš jezik slovenski, ki ga sedaj govorimo in pišemo.

Slovenci in Slovenke! Sramota bi bila za nas, ako bi v najkrajšem času ne mogli nabrati one razmeroma male vsote, ki je potrebna, da se pokrijejo stroški spomenika!

V povzdigo naše obrti.

Vedno težja preskrba pripravnih delavnih prostorov kakor tudi vedno višje higienične zahteve glede teh prostorov nalagajo posameznemu obrtniku toliko materijelnih bremen, da jih posamezen obrtnik s svojo malo glavnico ne more zmagati.

Temu se še pridružijo iz konkurenčnih ozirov ali iz izkoriščevanja ugodnih okoliščin izvirajoča potreba daljnega povečanja proizvodnje in vpeljava strojnega obrata. Napravni in obratni stroški strojnega obrata se sestavljajo iz dveh delov in sicer iz onih za delavne stroje kakor tudi iz onih za stroje za gonilno silo, tako, da ravno nabavi in postrežni stroški motorjev mnogokrat onemogočajo povečanje obrata, ker mora obrtnik prevzeti v svoj lasten račun tudi vse napake in motenja obrata, provzročena po motorjih, ki se rabijo v malem obrtništvu.

Omeniti se mora tudi, da je pri eksplozijskih in zgorevalnih motorjih shramba gorljive tvarine podvržena gotovim predpisom, s katerim je dostikrat zvezana daljna utesnitev delavnih prostorov iz požarno policijskih ali javnopravnih vzrokov, kajti povsod se ne trpi obratovališč, ki provzročajo ropot ali razširjajo neprijeten duh.

Čeprav bi se v nekaterih krajih, kjer je vpeljana elektrika, lahko priklopilo elektromotorje za gonilno moč, uči vendar izkušnja, da je to posebno pri električnih centralah na par, poleg drugih lastnih upravnih stroškov, vsled previsokih cen električnega toka, nemogoče.

Vse te neprilike, ki zadenejo posameznega podjetnika, odpadejo pri napravah, kjer se oddaja gonilna moč v najem. Podjetnik ima skrbeti le za postavbo potrebnih strojev in za najemnino. Poleg delavnih prostorov oddaje se v najem gonilna moč in luč iz lastne centrale po nizkih cenah po pogodbi, tako, da se lahko precejšnji del naloženega kapitala obrne plodono obratu v prid, ker odpade potreba postaviti si lastni motor za gonilno moč.

Takine, v velikih mestih že obstoječe naprave za oddajo gonilne moči, so se izborne obnele, in želeli bi le bilo, da bi se tudi v Ljubljani zgradilo podobno podjetje v povzdigo že obstoječega domačega obrta, in da se upije še nove strohe obrtnih

proizvodov. V tem oziru naj navedemo pred vsem: izdelovanje drobnega blaga iz železa in jekla, svilkova peresa, pletenine in vezanine iz žic, sita, puščice iz ploščevine, izdelke iz lesa, strugaraka dela, rezanje glavnikov, kakor tudi čopiče, okvire in kartonske izdelke, pletenine, konfekcije perila in obleke, izdelovanje rokavic in čevljev na stroje in še veliko drugih obrtov.

Ne da bi se dalje pečali s konstruktivnimi posameznostmi take centrale, je samo ob sebi umevno, da odgovarja ista vsem modernim tehničnim in higieničnim zahtevam in da se nahajajo tam tudi vse notranje naprave, katere so potrebne za nemoteno obratovanje vsem nastanjenim obratom. V nekaterih oddajalnih napravah vpeljana je centralna kurjava, v drugih se prostori ogrevajo z posebnimi pečmi. Za razsvetljavo delavnice oddaja se električna luč po nizkih cenah.

Posebni tokovodi za luč in silo vodijo električni tok za razsvetljavo in za uporabo gonilne moči v delavnice in stanovanja.

Izteki vpeljanega vodovoda se nahajajo v presledkih na stopnjicah in v kuhinjah; v gasilne svrhe je na vsakih stopnjicah po eden hidrant, kakor tudi na dvorišču.

Vrhutega je navadno električna tovarna vzpenjača in telefon najemnikom brezplačno na razpolago.

Tako centrala, ki bi bila opremljena s takimi, malo obrt v vsakem oziru podpirajočimi napravami, pozdravili bi vsekako kot jako zaželjeno pridobitev za Ljubljano.

Dnevne vesti.

+ Kaj jih boli? Klerikalci so v deželni zboru naklepali celo vrsto zakonov takega značaja, da jih je vleuplivna »Oesterreichische Rundschau« proglasila za roparstvo na zasebnem imetju. To je očitanje, kakršno še ni bilo izrečeno o nobeni drugi zakonodajni korporaciji na svetu. Vlada seveda teh zakonov neče cesarju priporočiti v potrjenje in ker je enkrat tako v Avstriji, da postanejo zakoni šele tedaj veljavni, kadar jih cesar potrdi, se ne da proti temu nič storiti, dokler vlada ne odjenja ali pa dokler ne pride na krnilo vlada, ki bo dovolj brezvestna izpolniti klerikalne želje. Seveda so klerikalci jezni in hudi, dr. Susteršič je bil na Jesenicah hud na vlado, tako hud, da bi moral Biernerthu srce v hlače pasti, če bi se dr. Susteršičevega plehastega gromenja bal. Dr. Susteršič mu je grozil z vsemi hudici, kar jih ima ljubljanski škof pod svojo komando, a vzlic temu je cpravičeno upanje, da te klerikalne postave ne utečejo tisti usodi, ki jo zaslužijo, in da ne bodo potrjene.

+ Tudi mariborska »Straža« gloda v svoji sušičavosti neprestano družbo sv. Cirila in Metoda. Ker drugega povoda nima, spravila se je »Straža« nad »Slov. Branika« čes, da ima že na platnicah tri napade na S. L. S., tri napade na »Slovenec« in »Domoljuba«. Kakšni so ti napadi, tega menda backom okoli »Straže« sploh vedeti ni treba. Eden teh »napadov« se bavi z g. Terseglavom, ki menda ni S. L. S., drugi članek obžaluje znani napad »Cirilmetodarija«, tretja notica pa imenuje »Kranjsko šparksco« najmočnejšo trdnjavo nemštva in protestantstva na Slovenskem. Ako so s tem prizadeti S. L. S., »Slovenec« in »Domoljub«, je to njihova slaba vest. Vse to je »Straža« naklobasarila, da bi pokrila svojo blamažo, ker je morala pri-nesti popravek potovalnega učitelja Ante Bega, da ni na nobenem shodu napadal S. L. S. in duhovščine. Ker mu »Straža« ne more očitati drugega, pristavlja, da se je Beg izučil v uredništvu »Slov. Naroda« (zakaj ne tudi v uredništvu bivše v klerikalnem duhu urejevanje »Domovine«?) Kje pa se je izučil zavijanja bivši liberalci, sedanjí »katoliški« dež. poslanec dr. Verstovšek?

+ Celovški »Mira« brez povoda nadaljuje napade na družbo sv. Cirila in Metoda, na drugi strani pa moduje njegovi pristaši pri družbi za pomoč, da ustanove šole. V zadnji številki piše »Mira«, da je družba sv. Cirila in Metoda prestopila mejo Koroške, da bi edine koroške Slovence s pomočjo narodnega denarja razcepila, da hoče z ustanovitvijo liberalne stranke na Koroškem napraviti razdor. Sama hudobna natocevanja, ker ne odločuje v družbinem odboru dr. Breje. Družba sv. Cirila in Metoda je prestopila mejo Koroške s plodonosnim delom za rešitev Slovenstva že pred 25 leti, ko še sploh strankarstva ni bilo. Od tedaj do danes ni pospevala nobene stranke, temuč le narodnost. Mar je to »razcepiljenje«, da je sporazumno s duhovščino ustanovila v St. Rupertu šolo, nastavila za učiteljice šolske sestre, za voditeljice župnika Treiberja? In pri tem je ostalo do danes. Sploh pa naj »Mirovi« napadele navedejo le en slučaj, da je

družba ustanovljala ali vsaj pospeševala na Koroškem liberalno stranko. Hinavščina je, ako »Mira« kliče družbi: »Pustite razdiralno delo, delajte raj, kakor bi bila Vaša dolžnost, za slogo, ne kažite družbe sv. Cirila in Metoda samo na papirju katoliškonarodne, ampak tudi v dejanju, in morda nikjer ne boste našli bolj gorkih pospeševalcev družbe sv. Cirila in Metoda, kakor ravno na Koroškem.« — Do leta 1907. je bila družba dovolj katoliška, saj so jo vodili skoraj sami duhovniki, a ravno tedaj je zaspalo na Koroškem največ podružnic. Od takrat se jih je vsaj nekaj oživelo, nekaj pa novih ustanovilo.

+ Volilni shod v Komnu. V nedeljo se je vršil v Komnu na goriškem Krasu dobro obiskan volilni shod, katerega je sklical predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke A. Gabršček. Govoril je skoro dve uri o političnem položaju v deželi ter razložil škodljivost zveze Gregorčiča s Pajerjem itd. Poslušalci so z zanimanjem sledili govoru ter končno proglasili Andreja Gabrščka za kandidata za volitev iz trgov in mest, ki se bo vršila v nedeljo 17. t. m.

+ Klerikalni podžupan postavljen iz starešinstvene seje pred vrata. Pri starešinstveni seji v Komnu na Goriškem je začel pri čitanju zapisnika kar nakrat razsajati in preklinjati podžupana Stofla. Trdil je, da nista bili res dovoljeni podpori domači knjižnici in družbi sv. Cirila in Metoda, kakor je v zapisniku. Vsi so mu potrdili, da sta bili podpori res dovoljeni. Ker je Stofla le še razsajal, so ga postavili pred vrata. Ta mož je bil naprednjak in kot tak je prišel v starešinstvo in do časti podžupana, sedaj je pa presedlal in hitro pokazal, česa se je naučil v kratkem času pri klerikalcih. — V tej seji se je tudi pokazalo, kako škodljivo vplivajo farozvi na klerikalce. Slo se je v seji za neko stvar, koristno komenski okolici. Neki starešina, ki se je sam potegoval svoj čas za ono stvar, je glasoval proti tozadevnemu predlogu samo zato, ker ga je stavlil naprednjak. Tako so ga naučili v farozvu.

+ Voditelj poljedelskega ministrstva, vitez Popp se je mudil v Gorici, kakor smo že poročali, dva dni. Bil je tudi pri deželni odboru in ogledoval si je tudi deželni kmetijski šoli: laško in slovensko. Naravnost dolžnost je bila obeh slovenskih deželnih odbornikov, da se približata voditelju poljedelskega ministrstva, pa nič. Pri deželni odboru je obiskal glavarja Pajerja, okoli ga je spremljal za deželni odbor pa dr. Pettarin, deželni poslanec, odbornik in deželni svetnik. Tudi na slovensko šolo ga je spremlj Pettarin. Spremljal ga je tudi dvorni svetnik grof Attens, torej dva moža, ki pač nista govorila z ministrom o Slovenceh in njihovih gospodarskih potrebah. Slovenski klerikalci imajo drugače polna usta dela za našega kmeta, kadar treba izustiti kako besedo v tem oziru proti kakim visokim osebi, se pa skrijejo. Popp je pač videl pred seboj Lahe, Slovencev pa ne. Tako zastopajo koristi Slovencev goriški klerikalci. Sicer pa bi oba: Stepančič in Berbuč ne vedela ničesar povedati, ker ne vesta nič o gospodarskih potrebah goriškega slovenskega ljudstva.

+ Komité za ljudskošolsko reformo. Dne 10. aprila je zboroval na Dunaju komité za reformo ljudskega šolstva. Zastopanih je bilo po svojih delegatih 48.500 naprednih učiteljev in učiteljic vseh avstrijskih narodnosti. Iz raznih velevažnih sklepov je omeniti, da vsaka narodnost priredi svoj javni ljudskošolski tabor, po teh taborih pa se skliče na Dunaju državni ljudskošolski tabor. Tako se bo za reformo ljudskega šolstva zainteresovala vsa avstrijska javnost. O zborovanju izide poseben komuniké.

+ Kje so veleizdajalci? Preteklo nedeljo se je vršil v Ptuj vse-nemški shod, kateremu je poslal profesor Avrelji Polzer iz Gradača pozdravno pesem s sledečimi verzí: »Lasst rührg bauen uns mit Herz und Hand, dass herrlich an nicht ferner Zeiten Wenden, Alldeutschland uns ersteht als Vaterland«. Med udeleženci je bilo vse državno uradništvo in nemško dijaštvo. Nemško državno uradništvo se javno navdušuje za Pruse in za Hohenzollernce, vendar ga ni sram zobati iz polnih črnozlth jaslí. In take vrste ljudje gospodarijo Slovincem ne samo na Spodnjem Štajerskem marveč tudi na Kranjskem v imenu — avstrijskega cesarja!

+ Imenovanje v policijski službi. Policijski nadkomisar pri deželni vladi kranjski g. Mihael Pertot je dobil naslov in značaj policijskega svetnika.

+ Iz davčne službe. Predsedstvo kranjskega finančnega ravnatelstva je imenovalo računakega podčastnika Josipa Možana v Celovcu, bivšega podčastnika Ernesta Kramarčiča v Pulju in šandarmerijskega stražmeštra Feliksa Visolovskega v Trbi-

ču za davčne asistente v XI. činovnem razredu.

+ Promocija. Na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju je bil promoviran za živinozdravnika g. Josip Šink, predsednik akademičnega društva slovenskih veterinarjev na Dunaju. Iskreno čestitam!

+ Promocija. V četrtek, dne 14. aprila bo na češkem vseučilišču v Pragi promoviran g. Albert Kramer za doktorja prava. Čestitam!

+ Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Anton Kuder, sodnik v Novem mestu, 10 K 50 v z dostavkom:

Ta znesek je od tod, ker je obhajal god naš dobri, ljubi Joško, ki pač ne pojde na Koroško, pač pa pojde v Maribor kot slovenski profesor.

V znak protesta proti »Cirilmetodariji« nabrali so za našo družbo iz letniki društva »Samo« pri Bertokih 2 K 86 v, katere je vposlal g. nadučitelj Jos. Bertok. Hvala!

+ Družba 1. preške pomaranče je vrgla družbi sv. Cirila in Metoda preteklo nedeljo 4 K.

+ Občni zbor »Dramatičnega društva v Ljubljani«. G. prof. Juvaničič nas z ozirom na naše poročilo prosi objaviti, da je bil proti svoji volji izvoljen v odbor »Dram. društva« in da to volitev odklanja.

+ Jugoslovanska enciklopedija. V soboto, dne 16. aprila pride v Ljubljano predsednik Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti dr. T. Smičiklas, da nam osebno pojasni načrt za Jugoslovansko enciklopedijo. V to svrhu se bo vršila navedena del ob 6. zvečer seja »Znanstvenega odseka« »Matice Slovenske«. Na to sejo so vabljeni vsi gospodje, ki so za katero stroko prevzeli sestavljanje abecedarja ali se sicer zanimajo za stvar.

+ Predavanje društva »Pravnik«. Gosp. dež. sod. svetnik Fr. Milčinski, bo v soboto, dne 16. t. m. ob 6. uri zvečer v justični palači (porotna dvorana) predaval »Iz delovanja mladinskega sodnika«. Povabljeni so društveniki in vsi, ki se za predmet zanimajo.

+ Slovensko planinsko društvo« opozarja svoje člane na občni zbor, ki se vrši dne 13. aprila zvečer ob 8. v gostilniških prostorih »Narodnega doma«.

+ V nemški »Kranjski hranilnici« je meseca marca dvignilo 818 strank 1,165.404 K, stanje hranilnihi vlog je vsled tega padlo na 48.009.528 kron. Tekom dveh let je stanje hranilnih vlog padlo za 21 milijonov.

+ Izpraznjena srednješolska mesta. Od 27. marca do 9. aprila so bili izdani sledeči razpisi: Moderna filologija: Dunaj V. (r., Fr. D., 20. IV.), Römerstadt (r., F. E. in D. B., 20. V.). — Historična skupina: Morav. Ostrava (dež. r., H., 30. IV.), Kočevje (g., H., 20. IV., novo sistim. mesto). — Matem. fiz. skupina: Morav. Ostrava (dež. r., M. Geom., 30. IV.), Dunaj I. (r., M. Geom., 30. IV.). — Kratice in znaki kakor navadno.

Za župnika na Igu je imenovan trnovski kaplan Viktor Koechler. Primernejšega naslednika župniku Mauringu bi škof Jeglič ne bil mogel dobiti.

Narodna čitalnica v Kostanjevici priredi dne 17. aprila v dvorani gosp. L. Bučarja glasbeni večer. Sodeloval bo novomeški salonski orkester.

Iz Novega mesta. Lep večer je priredila »Moška podružnica Cirilmetodove družbe« v soboto, dne 9. t. m. zvečer v »Narodnem domu« v Novem mestu. Pred igro je predaval g. prof. Jug o »Pomeni in delovanju družbe sv. Cirila in Metoda«. Predavanje je bilo tako lepo razdeljeno, da so dobili poslušalci popolno sliko delovanja naše prekornistne družbe. Poleg ljutih nasprotnikov ima ta prekornistna družba sovražnika v lastnem bratu, ki ji ne privoščijo lepe besede, jo blati in napada in šunje nezavedno ljudstvo proti njej. Ti nesramni napadi in neopravičeni očitjanja in ostudno ščevanje ljudstva proti reševalki slovenske dece sa samo obsoja. Zanimivo predavanje konča z bodrenjem k stanoviti in samozvesti in s klicem, naj se ostali narodnočuteči in domovinjoljubci oklenejo te prekornistne družbe in naj ji kakorkoli prispevajo vsak po svoji moči, da otmemo našo domovino. Po govoru se je vprizorila šaljiva trodejanjska: »Charlesjeva tetca«. Igra je dosegla še precej lep uspeh. občinstvo se je zadovoljno smehljalo in zabavalo. Kakor pri vseh šaljivih igrah in prizorih, se je zopet odlikoval znani komik g. Edmund Kastelec. Zato je žel od gledalcev burno pohvalo. Drugi igralci so manj ali bolj ugodno rešili svoje vloge. Po igri se je razvil ples, ki je trajal precej dolgo v noč.

Zrtev klerikalne podivjanosti. Iz Radovljice se nam piše: Včeraj smo pokopali posejilniškega uradnika, Petra Praprotnika, ki je bil med poštenimi radovljiškimi

krogi zelo priljubljen. Mladega moža — bil je star komaj 28 let — je spravila v prezgodnji grob podivjana smrt onih ljudi, ki so pristajali takozvane »krščanske« stranke. Res, lepa krščanska stranka je to, ki vraga take divjake. Pogreba ubitega Praprotnika se je udeležila vsa narodna Radovljica s »Sokolom« ter posojilniškim odborom na čelu. — Pred hišo in na grobu so zapeli domači pevci zadnjokrat v slovo blagomu pokojniku. — Naše iskreno sožalje teško prizadeti rodbini.

»Čuki« ubijalec. Včeraj so raztelesili v Radovljici umrlega posojilničnega uradnika Petra Praprotnika, katerega je bil na Veliko soboto udaril Kleindienst s tako močjo po glavi, da je preteklo soboto umrl. K raztelesenju je pozvala radovljška sodnija tri izvedence, namreč domačega zdravnika in dr. Plečnika iz Ljubljane, pokojnikova žena je pa še sama naprosila dr. viteza Bleiweissa, da pride k raztelesenju. Sodni izvedenci so izjavili, da je nastopila smrt vsled udarca, ki ga je dobil Praprotnik na Veliko soboto. Pristavili so pa tudi, da je imel pokojni Praprotnik v glavi neko bolezen, vsled katere bi bil gotovo čez več ali manj let umrl. Ne rečemo, da bi to ne bilo mogoče, ampak stvar zelo diši po odrezani Rožičevi glavi. Kako bi klerikalec tulil, ako bi naprednjak ubil klerikalec, zdaj pa, ko je klerikalec povzročil smrt političnega nasprotnika, pa molče ko zid. Sicer pa itak ne smejo obsojati ubijalcev svoje stranke, saj jih sami hujskajo na pomoč. Najnovejši »katoliški« nauk: »Sovražnika naravnost v sree,« začenja roditi sadove. Pred klerikalnimi ubijalci ni nihče več varen svojega življenja.

Shod volilcev je sklical v nedeljo predsednik »Zveze južnih Slovanov«, dvorni svetnik dr. Ploj, pri Sv. Marjeti nize Ptuj. Shod je bil sijajno obiskan. Udeležili so sega, kakor poroča »Stražac«, poleg domačih in privandranih slogešev tudi razni »liberalni in štajercijanski elementi« in celo nekaj poštenih katoliških mož.

Tekma celjske sokolske župe se vrši dne 5. junija v celjskem »Sokol-skem domu«.

Celjski nemškutarji se z vso vne-mo pripravljajo za okoliške občinske volitve. V nedeljo so imeli pri Bobnarju nekakšen shod, ki pa je bil tako klavrn, da so si šli vsi skupaj delat korajžo k Svetlu. Bobnar in Svetel, kako lepi nemški imeni sta! Pri Svetlu so hajlali in tulili »die Wacht am Rheine«. Ko jih je neki vojak opozoril, da ta pesem ni posebno patriotična, so ga nemškutarji pograbil in ter vrgli na cesto.

Prememba posesti v Celju. Celjski kavarnar Krušič, o katerem se zatrjuje, da meče iz svoje kavarne slovenske goste, je kupil takozvani Waldhaus, katerega je imel doslej v najemu Petrovič.

Tržaški tatovi in vlomilci na delu. V hotelu »de la Ville« v Trstu je vdrl nek lopov v sobo, v kateri je spal c. in kr. kapitan Aleksander Kielmansegg in mu odnesel iz žepa površnika 500 nemških mark in 450 kron. Kapitan je imel sobo od znotraj zaklenjeno, a lopov je uporabil neke posebne nove angleške klešče, s katerimi se lahko odpre vsako ključavnico, ako je tudi od znotraj zaklenjena. Kapitan Kielmansegg je naznanil drzno tatvino policiji in je potem odpotoval na Dunaj. V soboto ponoči je bil na radi vloga in tatvine aretovan v Trstu bivši zaupnik policije Richard Omeruger, ki je siloma odprl stranska vrata krčme Ivana Maggiolinija, siloma vlomil v miznico in odnesel iz nje zlato verižico in srebrno uro, v skupni vrednosti 130 K. Med vožnjo iz Benetk v Trst je na Lloydovem parniku »Almisa« ukradel v kabini neki Francoz Jean de Fourmis svojemu sopotniku, nekemu Ferdinandu Luftu, iz listnice bankovce za 1000 frankov in 250 italijanskih lir. Policija je ujela francoskega tatinskega tiča, ko je ta ravno šel proti južnemu kolodvoru, da se odpelje.

Iz Pulja se nam piše: Obče se opazuje, da imajo vojaki pešpolka št. 87. jako slabo obleko, dočim je vojaštvo mornarice vedno dobro oblečeno. Vsakdo se vprašuje: Ali ne služijo vojaki 87. pešpolka istemu cesarju, kakor mornarica? Kako to, da je za uniforme pri mornarici dovolj denarja, za uniforme pri pešpolku št. 87. pa ne? Ali mar vsled tega, ker je pešpolk št. 87. slovenski polk? Sploh so razmere pri tem polku take, da bi se slovenski poslanci morali zanje zanimati in potem na pristojnem mestu izpregovoriti resno besedo.

»Rdeča marelja« ali slovensko omizje v Pulju imelo je svoj mesečni sestanek dne 8. t. m. zvečer v dvorani »Citaonice«. Udeležilo se nas je nad 30 Slovencev. Zabava na teh večerih je tako nepriznana in izborna, da se v poznih urah še ne moremo ločiti. Pa saj ni čuda, ko v tujini

tako lepo domi mila domača slovenska pesem. Sovoda se na teh večerih tudi ne pozabi na družbo sv. Orla in Metoda. Prvi kamen (200 K) smo že poslali podružnici v Trst. Sedaj pa pridno nabiramo dalje, še na drugi in tretji kamen. Morda je to odmev »Slovenčev Cirilmetodarije«? Sklenilo se je tudi, da se nabavi pristna kranjska rdeča marelja, kot omizna zastava, pod katero se bomo zbirali prihodnjič na teh večerih. Torej na svidenje prihodnji mesec pod »rdečo mareljo«. Našemu ljubljenski — toda strogemu predsedniku omizja — gromoviti živio! »Pa pri nas je korajža...«

Nov škodljivec ljubljanskih drevoredov. Ljubljanske kavarne so nekaka posebnost našega mesta in ljudje so se jih že tako privadili, da se jim niti nadležne ne zde, dasiravno je vobče znano, koliko škode napravijo na hišnih pomolih in okraskih, na cerkvah itd. Ker je prišel čas valitve, so začele prav pridno nanašati v podstrešjih in drugih nepristopnih krajih. Za gnezdo pa lomijo in trgajo najrajši sveže kostanjeve brstje z najvišjih vrhov. Ker ga poščipljejo mnogo preveč in ga jim mnogo popada na tla, je škoda na drevju dokaj občutna.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 27. marca do 2. aprila. Rodilo se je 26 otrok. Umrla je 23 oseb, med katerimi pa je samo 15 domačinov. Umrla so: 1 za škrlatico, 5 za jetiko (3 tujci), 1 vsled mrtvovoda, 1 vsled nezgode in 15 za različnimi boleznimi.

Zopet dva tuja posetnika sta se pojavila minuli teden v Ljubljani v osebi dozdevnega trgovskega sodelavca Jožefa Kaiserja, roj. 1893. v Steinamangerju na Ogrskem in Ste-tana Horvatha, roj. 1884. tudi v Steinamangerju. Hodila sta po trgovinah in trafikah ter pri kupovanju in menjavanju goljufala trgovce na že znan način. Ko sta plačala z bankovcem za 20 K, si je eden v istem hipu izbral še kaj drugega, drugi pa je pobral z mize drobšč in bankovce ter vse spravil. Zнала sta trgovca tako premotiti, da je faktično mislil, da je bankovec spravil v predal. Policija je dognala, da sta bila tička v Ljubljani že meseca sušca, ki sta na enak način ogoljufala nekega trgovca za 20 K. Pri osebni raziskavi so našli pri obeh vozne rede, zemljevid, vozne listke, razne razglednice iz Trsta, Reke, Budimpešte, Hamburga, Berolina itd., kakor tudi več ogrskih pisem. Nadalje se je dognalo, da oba zasleduje zaradi goljufije okrajno sodišče v Beljaku. Da prideta pravici v roko, sta bila že pripravljena, kajti v hlačah sta imela vsitega za vsak slučaj nekaj denarja, v suknjiču sta imela pa vsite konce vžigalce. Nada se jima je sicer izpolnila, toda z vsi-timi vžigalicami si v zaporu ne bo-deta mogla prižigati smodk. Oba so preselili k deželnemu sodišču.

»Pogorelec«. Včeraj je po Mari-je Terezije cesti beračil nek 35 do 40 let star neznanec s pretvezo, da je pogorelec. Ko ga je nek gospod vprašal po imenu, se mu je izkazal z ne-kim listkom z občinskim pečatom Mostan na Severnem Češkem. Speklo pa ga je tako, da je popustil listek in ga popihal. Gospod je ponarejeni listek izročil policiji.

V pojasnilo. Po mestu je razšir-jena vest, da je policija aretovala goljufa, ki sta preteklo sredo spravi-la Siljarja v tivolskem gozdu ob 640 K. Ta vest pa ne temelji na res-nici. Policija je o predmetu res za-slišala nekaj ljudi in dognala, da ni-so imeli z goljufijo odnosno tatvino, prav nobene zveze.

»Težka telesna poškodba.« Notici pod tem naslovom pripominja-mo na željo raznih gostilničarjev, z Dolenjske ceste, da se je dotični do-godek primeril na Dolenjski cesti v hiši št. 3.

»Črno« se je pripeljal včeraj iz Zagorja v Ljubljano 30letni tesar Anton Opeka iz Cerknice. Policija ga je aretovala in izročila sodišču.

Aretovan je bil danes dopoldne na južnem kolodvoru Rihard Kralj iz St. Gotharda pri Trojanah, ker je na sumu hudodelstva goljufije in se je hotel odpeljati v Ameriko. Pri se-bi je imel 842 K.

V Ameriko so se hoteli danes ponoči odpeljati Jurij Lah iz Migo-vice, Anton Gornik, Jožef Govednik in Ivan Težak iz Lokvice pri Črnom-lju, se predno so pokusili vojaški kruh. Prišli pa so samo do južnega kolodvora, kjer je vse štiri tam služ-bujoči stražnik Večerin ustavil in odvedel v zapor. Oddali so jih dežel-nemu sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Slovencev, 300 Hrvatov in 92 Macedoncev. V Heb je šlo 105, v St. Margareto 65, v Buks 70, v Inmost pa 80 Hrvatov. V Kočevje se je odpeljalo 40, v Ljubljano je prišlo pa s posebnim vlakom do 800 Lahov.

Slovenski Jug.

— Hrvatski sabor je v včeraj-šnji sadi nadaljeval raspravo o in-demnitetih. Po stvarnih popravkih poslancev Rojca, Badovinca, dr. Ele-govića in Pavelića je dobil besedo srbski samostalec dr. Milenko Mar-ković. Govoril je obširno o Raucho-velem neustavnem režimu in o železni-čarski pragmatiki ter ostro kritizir-al politiko frankovcev in srbske ra-dikalne stranke. Končno je obširno razpravljal o edinstvu Srbov in Hr-vatov v borbi za materno besedo, ki je skupna Hrvatom in Srbom, ter iz-javil, da bo njegova stranka glasova-la za indemniteto. Na to je govoril starčevindence Jerko Pavelić pro-ti indemniteti. Frankovec Vlahović je kritiziral pakt, ki ga je sklenila koalicijska z banom Tomašićem, ter iz-javil, da bodo frankoveci glasovali proti indemniteti. Na to je predse-dnik dr. Medaković zaključil sejo.

— Brata Pribežević. Včeraj smo poročali po »Obzoru« in reškem »Novem Listu«, da je državni prav-dnik Accurti odstopil od nadaljnjega kazenskega preganjanja srbskih »ve-leizdajnikov« in da je sodišče vsled tega v soboto popoldne izpustilo iz zapore zadnja dva »veleizdajnika« brata Pribežević. Ta vest ni bila točna. Sodišče je brata Pribežević izpu-stilo iz ječe šele včeraj v ponedeljek in sicer proti kaveji v znesku 12.000 kron. Adam in Valerijan Pri-bežević sta docela neopazeno zapu-stila sodno poslopje, ker sta izrečno izrazila željo, naj se jima ne prireja nobenih ovacij. Tudi komerz njima na čast sta odklonila.

— Občinske volitve v Karlovcu. Ban baron Rauch je dvakrat raz-pustil občinski svet v Karlovcu, ker volilci niso hoteli voliti v občinski odbor njegovih ljudi. Ker le ni do-segel svojega namena, je odredil, da ima občinske posle voditi vladni ko-misar. Ko je prišla na krmilo ustavn-a dr. Tomašičeva vlada, je takoj razpisala nove volitve. Včeraj je vo-lil prvi razred, ki je bil doslej vedno v rokah frankovcev in rauchovcev. To pot je tudi v tem razredu zmaga-la hrvatsko - srbska koalicijska, ki je dobila izmed 77 oddanih glasov okrog 50. Danes voli II. jutri pa III. razred. Zmaga koalicijske na vsi črti je zagotovljena.

— »Chantecler« v Zagrebu. V nedeljo je neka francoska družba igrala v Zagrebu Rostandovo ži-valsko dramo »Chantecler«. Gledališče je bilo natlačeno polno, da si je bila vstopnina horendno visoka. »Chan-tecler« je v Zagrebu popolnoma propal. Ko je zastor padel, je zavladala grobna tišina, nobenega ploskanja ni bilo, marveč vse je hitelo iz gledališ-ka. Igralo se je seveda v franco-skem jeziku. Morda je temu dejstvu pripisovati, da »Chantecler« v Za-grebu ni našel razumevanja. Koliko pa je v Zagrebu ljudi, ki umejo fran-cosko?

— Srbski brivce — angleški dramatik. V Londonu se je vprizori-la pred kratkim na korist Pariza-nom, prizadetim po povodnji, igra »The Ravens Cry« (Krik gavran-ov). Igra je melodrama in ima za vsebino borbo med Turki in Srbi. Melodramo je snisal Dane Jarčić, Srb, rodom iz Banata, ki ima ele-gantno brivnico v Londonu v ulici Regent Street. Jarčić je napisal že štiri dramske umotvore v angleškem jeziku. Angleška kritika se zelo la-skavo izraža o Jarčićevem umo-tvoru.

Po slovanskem svetu

— Francoski list o vseslovan-skem kongresu v Sofiji. Najuglednej-ši in največji francoski list »Le Temps« priobčuje o vseslovanskem kongresu v Sofiji obširen članek, iz katerega posnemamo to-le: »Ali bo vseslovanski kongres v Sofiji končal s fiaskom? Ne, ako se bodo vsa vprašanja presojevala strogo s splošno slovanskega stališča. Jugoslovanski življenj bo na tem shodu mnogobrojno zastopan in njegova važnost bo za-legla temveč, čim manj bodo zastopa-ni Poljaki. Velike južno - vzhodne mase Evrope, ki so se jele šele orga-nizirati, se bodo prvič pojavile z veli-ko avtoriteto na znamenitem slovan-skem kongresu. Morda se bo to malo govorilo o liberalizmu in toleranciji, vsekakor pa se bo posebno naglašala vzajemnost vseh slovanskih vlemen ne glede na državne meje. Ali ne le-ži v tem možnost, da se napotijo tu-di Poljaki v Sofijo? Ali ni v njihove-m interesu, da bodo prisotni pri manifestacijah, ki je zares vevaležna? Ali bodo kaj pridobili s svojo politi-ko abstinence? Ne, ničesar ne bodo izgubili, ako pridejo na kongres in se udeležijo razprav. Živahne razpra-ve čisto omagujejo sporazumlje-nje. Nemško časopisje je s zadovolj-stvom pozdravilo neslogo Rusov in Poljakov. Ze to dejstvo daje misliti in bi moralo Rusi in Poljake dove-sti do tega, da bi ne bili intranzig-entni drug proti drugemu. Zakaj ako se tudi ne more reči, kdo izmed obeh bi imel več koristi od soorazu-

ma, to pa ve ves svet, kdo bi se oko-ristil valed njihove borbe.«

— Ruski list v Parizu. V Pari-zu je jel meseca marca izhajati ted-nik v ruskem jeziku »Parizskij Li-etok«. V programu pravijo izdaja-telji, da bo list »svobodna tribuna, od koder se bodo širili glasovi predsta-viteljev različnih struj ruske napred-ne misli, zlasti oni glasovi ki so tako zvonko doneli v kratkem času dni svobode.« Urednik lista je Karaskij, tiska pa se v »ruski tiskarni« Danci-ga.

Razne stvari.

* Žalosten konec. Mizarski moj-ster Vykoukal je bil tako vnet in de-laven klerikalec, da ga je njegova stranka postavila za kandidata in da je postal deželni poslanec na Morav-šem. Posvetil je vse svoje moči stranki in zanemarjal mizarstvo ta-ko, da je kmalu prišel ob vse kar je mogel. V svoji mizeriji je prosil mor-avske župnike podpore in dosegel je res, da je dobil službo — delavca v neki tiskarni. Vodja te tovarne je tudi poslanec klerikalne stranke. Vodja - poslanec in delavec - posla-nec se pa seveda nista dolgo razume-la in konec je bil, da je moral iti po-slanec Vykoukal v neko nemško to-varno kot delavec si služiti kruha, kar nemški listi kajpak primerno iz-koriščaajo.

* Zaradi usmiljenja — samomor. Višji poštni kontrolor Karel Vieh-wäger na Dunaju si je včeraj preraz-žal žile, vsled česar je bil kmalu mrtev. Nedavno je prišel Viehwäger na sled malemu poneverjenju, kate-ro je pa iz usmiljenja iz svojega pok-ril, mesto da bi dotičnega uradnika ovadil. Uradnik je dobil vsled tega pogum, ter je poneveril kmalu po-tem mnogo večjo svoto. Te svote pa kontrolor Viehwäger ni hotel porav-nati, marveč je uradnika ovadil. Pri tem se je zaznalo za prvo poneverje-nje in Viehwäger je bil suspendiran. Stvar si je vzel tako k sreči, da je iz-vršil samomor.

* Šola, kakršno si žele naši kle-rikaleci. V klerikalni Belgiji imajo za 5., 6. in 7. šolsko leto tak-le urnik za en šolski dan: 1. Jutranja molitev, zapovedi, dobro mnenje, tri odstavke rožnega venca, evangelij. 2. Račun-stvo, tri odstavke rožnega venca, od-mor. 3. Dva odstavka rožnega venca, zemljepis, litanije matere božje, dva odstavka rožnega venca. Sklep ob polenajstih.

* Škandal v Bremenu. Nemci imajo zopet svoj škandal, v katerega je zapletenih 50 mladih Bremenčan-ov iz najboljših družin. Vodje »za-bavišča z dečki« so bili neki tehnik, neki zdravnik in več višjih uradni-kov. Shajali so se v stanovanju ne-kega danskega uradnika, kamor so izvabljali dečke, jih omamili z oni-jem ter nato uganjali svoja hudo-delstva. Šest hudodelcev so zapri-li, med njimi zdravnika ter več urad-nikov. Dva sta jo potegnili v ino-zemstvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Razpad Kossuthove stranke. Dunaj, 12. aprila. »Die Zeit« javlja iz Pešte, da bo po informaci-jah v krogu Kossuthove stranke sa-me prišlo izmed sedanjih 154 po-slancev, ki so somišljeniki Kossutho-vi, komaj njih polovica v parlament.

Samomor gledališkega agenta. Dunaj, 12. aprila. Znani gledali-ški agent Menkes se je danes ustrelil v stanovanju neke igralka. Vzrok samomora — nesrečna ljubezen.

Hofrichterjev proces. Dunaj, 12. aprila. Obravnava proti nadporočniku Hofrichterju se bo vršila 24. t. m. Kot sodniki v voj-nem sodišču bodo fungirali častniki pehotnega polka št. 4.

Ogrski Nemci za Khuenovo vlado. Budimpešta, 12. aprila. Saški centralni volilni odbor je sklenil, da se bodo ogrski Nemci pri državno-zborskih volitvah zavzemali za kan-didate grofa Khuenta in da bodo v parlamentu podpirali vlado.

Vstaja v Albaniji. Skoplje, 12. aprila. Z bojišča do-haja vest, da so se uporni Albanci udali ter izročili vse vjetnike in vse, kar so vplenili, poveljniku turške ar-made.

Skoplje, 12. aprila. Vest, da bi bili Albanci ustrelili poveljnika ru-difne vojske Ševki Torgut pašo, ne odgovarja resnici.

Skoplje, 12. aprila. Vstaško gi-banje se vedno bolj širi. Upornikom so se pridružili Albanci v mitrov-skem, včetirskem, gilanškem in preševskem okraju. V skopeljskem in kumanovskem okraju vlada še sedaj mir, toda vsi znaki kažejo na to, da se bodo upornikom pridružili Alban-ci tudi iz teh krajev.

Skoplje, 12. aprila. Vojno mini-strstvo je dalo zastražiti vse železni-ške proge, ker je dobilo obvestilo, da nameravajo Arnavti porušiti želez-niške zveze.

Skoplje, 12. aprila. Duša vsega albanskega gibanja je znani alban-ski vojvoda Isa Boljetinac. Na čelu upornikov so: Beđir beg Kara Palj-ka, bivši načelnik harema odstavlje-nega sultana Abdul Hamida, Hasan Huecin, Sali Isa, Bajram Doklje, Sulejman Bituša in Sadik aga Alača.

Skoplje, 12. aprila. S posebnimi vlaki prihajajo semkaj neprestano novi voji, ki jih od tukaj nemudoma pošiljajo proti Prištini in Mitrovici. Vlada je poklicala več polkov iz Azi-je. V Prištini in bližini sta že zbrana dva armadna kora. Vojski zapovedu-je Džabir paša, ki je že dospel v Pri-štino.

Skoplje, 12. aprila. Ker so vse bolnice v Skoplju in sosednih mestih prenapolnjene, vozijo ranjence na-ravnost v Solun.

Arnavtski kongres v Bitolju.

Bitolj, 12. aprila. Te dni se je tu končal arnavtski kongres, ki je trajal dva dni. Sklenilo se je, da se skliče velik arnavtski kongres začet-koma meseca julija v Janini. Skup-ščina se je izrekla, da se ima latini-ca smatrati za albansko narodno pis-mo in da jo je treba uvesti v vse al-banske šole. Število albanskih šol se ima povečati. V Skoplju se osnuje nov albanski list, ki ga bo urejeval Ivanaj bej. Kadar bo sultan Moha-med potoval po Makedoniji, se mu bodo Albanci poklonili in ga prosili, da se tudi za Albance uvede splošna vojaška dolžnost, češ, da se tudi Al-banci kakor drugi državljani hočejo pokoriti novim zakonom. Končno se je še sklenilo, da se vpraša šejha ul-islam, ako je uvedla latinice v al-banske mohamedanske šole v na-sprotju s koranom.

Atentat na bivšega francoskega ministra.

Pariz, 12. aprila. »Le Journal« javlja, da je v Foixu nekdo streljal z revolverjem na bivšega ministra zunanjih del Delcasseja in ga nevar-no ranil. Drugi francoski listi nima-jo o tem dogodku nobenega poročila.

Ločitev zakonskih Toselli.

Berolin, 12. aprila. Vest, da bi se bila zakonska Toselli sporazume-la, ni resnična. Gospa Toselli je že vložila tožbo na ločitev zakona pri sodišču v Florenci.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Poslano.

V teknu prvega četrtletja je oseb-je »prvega ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje« poslovalo v 451 slučajih in sicer: 259 vežnih vrat odprtih našlo, ter se je iste zaključilo ali naznanilo, da se jih zaključilo. 21 vežnih vrat, 24 skladišč, 14 vodo-vodov, 5 pisarn, 11 trgovin, 27 izlož-nih oknov, 19 raznih oknov, 18 hle-vov, 14 ključev se je našlo v vratih, 13 vrto odprtih, 11 gorečih svetilk ugasnilo, 5 tatvin preprečilo, 2 ognja zapazilo in pogasilo, 4 konje se je dobilo proste, ter se jih privezalo. Različne obleke, kolesa našlo, ter se jih je oddalo gospodarjem in občin-skemu predstojništvu. 3 dali pomoč policiji, 1 asistenco orožništvu. Sku-paj 451 slučajev. (1277)

Mnenje gospoda dr. Edgarda Saiasa v Solunu.

Gospod J. Serravallo

Preizkušal sem na nekaterih bolnikih buteljke Vašega Serraval-lovega kina vina z železom, ki ste mi ga poslali in bil sem jako zado-voljen. Pri enem izmed teh bolni-kov v rekonvalescenci sem mogel konstatirati, da so njegove moči s pomočjo tega vina hitro narastle, splošno stanje se je znatno zboljšalo in tek se je zopet pojavil. Drugi slu-čaj, kjer sem dosegel imenitne uspe-še, je bila neka porodnica, bolna na malarični mrzlici. Vaše vino je zma-galo Laveranovega parasita. Ta dva slučaja mi zadostujeta, da bom zana-prej vedno zapisoval Vaše vino vse-lej, kadar bo prilika.

Solun, 5. maja 1909.

Dr. E. Saias.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. aprila 1910.

Termin. Pšenica za april 1910. za 50 kg 13-34 Pšenica za maj 1910 za 50 kg 13-14 Pšenica za oktober 1910. za 50 kg 10-97 Rž za april 1910 za 50 kg 8-42 Koruza za maj 1910 za 50 kg 5-92 Oves za april 1910 za 50 kg 7-24

E f e k t i v. 5-10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vilma od marca 3002. Srednji letni tlak 730-6 mm

februar.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	Nebo
11.	3. pop. 9. av.	734-0 735-5	11-1 5-1	sr. svahod sl. szah.	pol.oblač. jasno
12.	7. aj.	735-4	0-4	sl. jzahod	.

Srednja včerajšnja temperatura 6-3; norm. 8-9. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Puchovo motorno kolo

na treh kolesih, ki se rabi tudi lahko za prevoz blaga (7 H P) se prodaja za 1400 K. — Peter Škafar, Ljubljana, cesta v Mostni log 4. 1264

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami se išče za maj. Ponudbe pod „maj“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 1260

Notarski kandidat

išče službe. Naslov se izve v upravnishvu »Slovenskega Naroda«. 1230

V najem se odda do 7. julija 1910

dobro idoča pekarija

s popolno opravo. 1269 Franc Božiček v Sp. Jdrji.

Hotel Štemarje

v Škofji Loki se odda v najem s 15. majem t. l. event. tudi prodaja. Ponudbe na Fr. Dolenc, Stara Loka, pošta Škofja Loka. 1284

Spretni samostojni slikarski in plesarski pomočniki

in en 1281

hlapec

dobe takoj stalnega opravila v Ljubljani, Krenova ulica št. 19.

Hiša s popolnoma opravljenimi pekariji

se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja ali da v najem v Lescab na Gorenjskem. Hiša je nova, z opako krita in ima vodovod. — Podrobnosti pri lastniku J. Pretnarju, trgovcu na Bledu.

Cilka B.... iz Trbovelj.

Prosim Te, pošlji mi takoj Svoj naslov. Pozdrav 1280

Adolf M.... v kavarni Grande na Reki.

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar Ljubljana, Kolezijske ul. 16 izvršuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike. 1542

Selo umetniško okrasno in po solidnih cenah. Prodaja cvetlice, cvetlično grmičevje in mlada drevesca (hruske, jabolka) itd. Naročila na dobole hitro in varno.

Za izletnike.

V Zgornji Gornjaki št. 23 se za poletno dobo da v najem lično opremljena 1279

mesečna soba.

Zgledati se je tam. zelo lepi, mali in veliki, največ smreke, se na Spod. Štajerskem na prodaj. Pojasnila daje 1047 Matija Obrar Pohorje št. 229 pri Mariboru.

OLLA specialiteta gumi po dapašjem stanju znanošči doznano najboljši GUMI. Dobiva se po vseh lekarnicah in drogerijah.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da OLLA in ne daje si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“. Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajališč zastoj od tve-nice za gumi OLLA na Dunaju št. 300, Praterstr. 57. 1000

Sukna in modno blago za obleke priporoča firma **Karel Kocian** tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem. 323 Vseori franke.

Keilov lak najboljši plesk za mehka tla. Keil-ova bela glazura za umivalne mize. 90 v Keil-ova voščena pasta za parkete 90 „ Keil-ov lak za pozlatenje okvirov 40 „ Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah 30. Keil-ova pasta za čevlje 30. dobiva se vedno pri Leskovici & Medenu v Ljubljani 1030

Postojna: Anton Ditrich.	Jdrja: Val. Lapajnc.	Črnomelj: Anton Zorc.
Škofja Loka: Matej Zigon.	Kamnik: Ed. Hajek.	Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
Kostanjevica: Al. Galsch.	Novo mesto: I. Picik.	Kranj: Franc Dolenz.
Radovljica: Oton Roman.		Kočevje: Franc Loy.

Modna in športna trgovina Pavel Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporoča izgotovljene bluze, spodnja krila in vse moderne nakitne predmete po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

.. Ogromna izbira .. damskih in otroških slamninkov in čepic

Voddelku za gospode: vedno samo najnovejši klobuki, čepice, telovniki, srajce, kravate, palice, dežniki, rokavice in vsi modni predmeti. Za šport: vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce, tenis, „Sokole“ in „Orle“

Narodne zastave, znaki, trakovi, itd.

vec 400 GODI NA ubiva Humpolcu glas suknaško štada. Najbolje sukno i pomodnu robu nudi tvrditka **ANT-TOMEC** izvoz sukna u Humpolcu (Češka) izvozni lisovni firma

Dve hiši

z večjim zemljiščem, njivo in senozetom se predasta ali po dogovoru oddasta v najem. Hiši sta v bližini cerkve Sv. Antona na Glincah. Proda se tudi stara vložena omara in skrinja. Kje, se izve ravnotam št. 35. 1251

Edino zastopstvo znamke **KINTA** Model 1910

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanjosti. 1053 Zaloga Puchovih koles. Kolesa sprejema v popravilo, omaj-liranje in ponikljanje ter izposojevanje koles. Zočna, solidna in cena izvršitev. **Karel Čamernik** Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Keilov lak najboljši plesk za mehka tla. Keil-ova bela glazura za umivalne mize. 90 v Keil-ova voščena pasta za parkete 90 „ Keil-ov lak za pozlatenje okvirov 40 „ Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah 30. Keil-ova pasta za čevlje 30. dobiva se vedno pri Leskovici & Medenu v Ljubljani 1030

Postojna: Anton Ditrich.	Jdrja: Val. Lapajnc.	Črnomelj: Anton Zorc.
Škofja Loka: Matej Zigon.	Kamnik: Ed. Hajek.	Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
Kostanjevica: Al. Galsch.	Novo mesto: I. Picik.	Kranj: Franc Dolenz.
Radovljica: Oton Roman.		Kočevje: Franc Loy.

Modna in športna trgovina Pavel Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporoča izgotovljene bluze, spodnja krila in vse moderne nakitne predmete po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

.. Ogromna izbira .. damskih in otroških slamninkov in čepic

Voddelku za gospode: vedno samo najnovejši klobuki, čepice, telovniki, srajce, kravate, palice, dežniki, rokavice in vsi modni predmeti. Za šport: vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce, tenis, „Sokole“ in „Orle“

Narodne zastave, znaki, trakovi, itd.

Učenca

poštenih staršev in z dobrimi spričevall, tak, ki zna oba deželna jezika ima prednost, 1282 sprejme za strojno ključarstvo Viktor Čaden, Ljubljana, Dunajska cesta 11.

Najcenejše se kupi

v angleškem skladišču oblek Ljubljana, Mestni trg 5.

5000 oblek za gospode od 8 K naprej,

2000 površnikov za gospode od 12 K naprej.

Ogromna izbira v najnovejši konfekciji za dame po čudovito nizkih cenah. 1255

O. Bernatovič.

Modni salon Ivana Schiller

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31 priporoča lepo izbiro 947

damskih, dekljskih in otroških klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila točno in ceno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Loterija v korist „Društva za varstvo dojenčev“.

Zadnji mesec.

Glavni dobitnik 60.000 kron vrednosti.

7173 dobitkov. Žreb 1 krono.

Prvi trije glavni dobitki v vrednosti K 60.000, K 5.000, K 2.000 se na željo dobiteljev izplačajo tudi v gotovini. Žrebi se dbe v vseh tabačnih trafikah, loterijskih kolekturah, menjalnicah in pri loterijski upravi, Dunaj 1., Jakobergasse 5. 1069

A 1 94 10 15 1229

Dražbeni oklic.

Prodajalo se bo dne 14. aprila 1910 dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Krakovski nasip št. 4 na javni dražbi:

sobna, kuhinjska in prodajalniška oprava, obleka, perilo itd.

Reči se smejo ogledati navedenega dne od 9. do polu 10. ure dopoldne v gori omenjeni hiši.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. V., dne 25. marca 1910.

Št. 10872. 1276

Razglas.

Zaradi oddaje krovskih del za zgradbo državne obrtne šole v Ljubljani

vršila se bode dne 25. aprila t. l. javna pismena ponudbena razprava

ob 10. dopoldne pri mestnem magistratu ljubljanskem v pisarni mestn. stavbnega urada.

Proračuni, načrti, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni stavbnega vodstva navedene stavbe vsak dan od 8—12 dopoldne in od 3—6 pop.

Ponudbe izročiti je do navedenega časa v zapечатinih zavitkih, opremljene s 5%, na podlagi skupnih preračunjenih zneskov, določenim vadijem.

Ponužati je strogo na podlagi razpisnega proračuna in pogojev ter je navesti posamezne in preračunjene skupne zneske v številkah in besedah.

Izrecno se določa, da se na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisnim določbam, potem na take, katere bi se pogojno glasile in prekasno ali naknadno izročene bile — ne bode oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 9. aprila 1910. Županov namestnik: Vončina 1. r.

Išče se učitelj za vijolino.

Ponudbe pod „vijolina“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«. 1283

Kuharica

za orožnike, z mesečno plačo 20 kron, se išče za majhno postajo na Kočevskem. Nastop 1. maja.

Naslov pove upravništvu »Slovenskega Naroda«. 1272

trgovino

z mešanim blagom. Ivan Sajovic, trgovec v Gornjem Logatcu.

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Voditelja hotela

išče uprava hotelskega in kopališkega podjetja Grljan (Grignano) pri Miramaru.

Zahteva se znanje slovenskega in po možnosti drugih slovanskih jezikov kakor tudi italijanskega, nemškega in eventuelno francoskega jezika.

Oferte s spričevall in z naznanilom zahtev in pogojev je vložiti pri „Tržaški posojilnici in hranilnici“, registr. zadrugi z omejenim poročtvom v Trstu 1247

najkasneje do 22. t. m.